

Eettisen näkökulman vahvistaminen urheilussa ja yhteydenpito vanhempien kanssa

Ohjeistuksia liikunnanopettajalle

Sisällys

Johdanto

1. [Urheilun etiikan historialliset ja filosofiset perusteet](#)
2. [Yhteistyö muiden aineiden opettajien kanssa moraalien ja eettisten toimintatapojen tueksi](#)
3. [Tieto- ja viestintäteknikan käyttö eettisten toimintatapojen tukena](#)
4. [Yhteydenpito vanhempien kanssa](#)
5. [Urheilu ja ihmisoikeudet](#)
6. [Urheilun eettiseen näkökulmaan kohdistuvat uhat ja haasteet](#)
7. [Eettinen näkökulma osallistavassa urheilussa](#)
8. [Urheilufanien ja katsojien eettinen käytös urheilutapahtumissa](#)
9. [Valmennuksen etiikka](#)
10. [Liikunnanopettajien ammatillinen kehitys eettisen osaamisen kannalta](#)

Johdanto

- **Urheilun etiikan historialliset ja filosofiset perusteet** -osio antaa taustatietoa urheilun etiikan historiallisista ja filosofisista perusteista.
- **Yhteistyö muiden aineiden opettajien kanssa moraalien ja eettisten toimintatapojen tueksi** -osio korostaa roolia, joka urheilun etiikalla pitäisi olla yhteiskunnassamme. Se esittelee myös urheilun arvojen käsitteen ja eettiset käyttäytymissäännöt.
- **Tieto- ja viestintäteknikan käyttö eettisten toimintatapojen tukena** -osio esittelee keskeiset haasteet, joita opettajat ja vanhemmat kohtaavat käyttäessään tieto- ja viestintäteknikkaa opiskelijoiden ja lasten kanssa, ja auttaa heitä vastaamaan näihin haasteisiin.
- **Yhteydenpito vanhempien kanssa:** Lasten urheiluharrastuksiin vaikuttavat monet tekijät, joista vanhemmat näyttävät olevan kaikkein tärkein. Tiivis yhteydenpito vanhempien kanssa auttaa liikunnanopettajia.
- **Urheilu ja ihmisoikeudet** -osio keskittyy ihmisoikeuksien ja urheilun välisen suhteen tärkeyteen nyky maailmassa. Sekä kansainvälisellä että kansallisella urheilulla voi olla erittäin merkittävä rooli ihmisoikeuksien edistämässä, erityisesti maailman vähäosaisimpien ja haavoittuvaisimpien ihmisten joukossa.
- **Urheilun eettiseen näkökulmaan kohdistuvat uhat ja haasteet** -osio esittelee erilaisia puhtaaseen urheiluun kohdistuvia uhkatekijöitä, jotka voivat vaikuttaa tuhoisasti urheilu-uriiin, sekä pohdiskelee urheilun tulevaisuudenkuvia.
- **Eettinen näkökulma osallistavassa urheilussa** -osio auttaa opettajia tutkimaan perusteellisesti urheilun eettistä näkökulmaa keskittyen osallistavaan kasvatukseen.
- **Urheilufanien ja katsojien eettinen käytös urheilutapahtumissa** -osio tarjoaa opettajille analyysin urheilufanien sopimattoman käytöksen ilmenemismuodoista ja rohkaisee keskustelemaan urheilijoiden ja joukkueiden kannattamisen eettisestä puolesta.
- **Valmennuksen etiikka** -osio korostaa liikunnanopettajien ja valmentajien tärkeää tehtävää nuorten roolimalleina ja antaa kasvattajille vinkkejä myönteisten suhteiden muodostamiseksi muiden urheilutoiminnassa mukana olevien ryhmien kanssa.
- **Liikunnanopettajien ammatillinen kehitys eettisen osaamisen kannalta** -osio keskittyy liikunnanopettajien kykyyn käsitellä monimutkaisia ja epäselviä tilanteita, joihin liittyy eettisiä pulmia. Aiheeseen kuuluu myös opiskelijoiden eettisen osaamisen kehittäminen luonnekasvatuksen kautta.

Urheilun etiikan historialliset ja filosofiset perusteet

Tässä ensimmäisessä osiossa annetaan taustatietoja urheilun etiikan historiallisista ja filosofisista perusteista. Urheilun etiikka on urheilun filosofian haara, joka käsittelee urheilukilpailujen aikana ja ympärillä heräviä eettisiä kysymyksiä. Ammattilaisurheilun vahvistuminen ja siihen liittyvän viihdeteollisuuden nousu ovat tehneet urheilun etiikasta paitsi hedelmällistä maaperää filosofisten käsitteiden ja teorioiden testaamiselle ja kehittämiselle, myös tärkeän liittymäkohdan filosofian, yhteiskunnallisten instituutioiden ja koko yhteiskunnan välille.

Tässä osiossa opettajille tarjottavat verkkomateriaalit keskittyvät urheilun hyvää tekevään rooliin, joka on ratkaisevan tärkeä väline opettaa oikeudenmukaisuutta, sääntöjen kunnioittamista ryhmän (niin kilpailijoiden kuin katsojienkin) eduksi sekä rehellisyyttä.

Oppimistavoite

Tämän osion tavoitteena on tarkastella urheilun filosofian tärkeimpiä käsitteitä.

Verkkomateriaalit

- [Dominique Bodin ja Gaëlle Sempé, *Ethics and sport in Europe* \(Etiikka ja urheilu Euroopassa\), Council of Europe Publishing](#)

Kirjanen esittelee tärkeimmät Euroopan neuvoston 11. konferenssissa käsitellyt aiheet ja tehdyt päätökset (urheilun etiikka, historialliset ja filosofiset asiat, uudet haasteet, johtopäätökset). Konferenssi järjestettiin Ateenassa 10.–12.12.2008, ja siihen osallistuvat urheilusta vastaavat ministerit.

- [Studies in Philosophy of Sport \(Urheilun filosofian tutkimuksia\)](#)

Lexington Booksin julkaisema Studies in Philosophy of Sport -sarja kannustaa kaikkien alojen tutkijoita perehtymään urheilun ja siihen liittyvän toiminnan luonteeseen, tärkeyteen ja ominaisuuksiin. Sarjan tarkoituksena on rohkaista uusia ääniä ja menetelmiä urheilun filosofiseen tutkimukseen sekä innoittaa kokeneita tutkijoita pohtimaan uusia kysymyksiä ja lähestymistapoja aiheeseen. Sarja rohkaisee myös urheilun filosofiaan aiemmin perehtymättömiä tutkijoita tuomaan asiantuntemuksensa tälle kasvavalle alalle. Uudet äänet tuovat tullessaan innovatiivisia menetelmiä ja tavallisuudesta poikkeavia kysymyksiä urheilun filosofiasta. Alan kirjallisuudesta tuttuihin kysymyksiin saadaan tuoreita näkökulmia, ja kenttää kehitetään eteenpäin perinteisistä asemista uusilla kysymyksillä ja asioilla.

- [The Code of Ethics and Good Practice for Children's Sport \(Eettiset säännöt ja hyvät käytännöt lasten urheiluun\), Sports Council for Northern Ireland](#)

Tätä eettistä säännöstöä käytetään Pohjois-Irlannissa.

Verkkomateriaalit

- [Sport, Ethics and Philosophy Forum](#)

Sport, Ethics and Philosophy Forum -foorumi on omistettu tärkeimmille käsitteellisille, filosofisille ja moraalille kysymyksille, joita urheiluun ja liikunnanopetukseen liittyvä digitaalinen kehitys tuo mukanaan.

- [Andrea Borghini, *Sport Ethics* \(Urheilun etiikka\)](#)

Artikkeli keskittyy urheilun filosofian haaraan, joka käsittelee urheilukilpailujen aikana ja ympärillä heräviä eettisiä kysymyksiä.

- [Fair play – the winning way \(Reilu peli – voittajan valinta\)](#)

Sivusto on UNESCO:n liikuntakasvatus ja urheilu -aiheinen portaali. Se esittelee urheilun eettisten sääntöjen peruseriaatteet, joiden mukaan reiluun peliin johtavat eettiset näkökohdat ovat olennainen eivätkä vapaaehtoinen osa kaikkea urheilutoimintaa, -politiikkaa ja -johtamista ja koskevat kaikkia taito- ja sitoutuneisuustasoja harrastajista kilpaurheilijoihin.

- [Steven D. Stovitz, David Satin, *Ethics and the athlete: Why sports are more than a game but less than a war* \(Etiikka ja urheilija: Miksi urheilu on enemmän kuin pelkkää peliä mutta vähemmän kuin sotaa\)](#)

Artikkeli käsittelee urheilun filosofian keskeisiä käsitteitä. Kuuden urheiluarkistosta valitun tapauksen avulla se esittelee käytännölliset puitteet urheilijan käytöksen moraalisen tilan tulkintaan ja arviointiin. Teos auttaa lukijoita ymmärtämään selvemmin etiikan ja urheilijan välistä suhdetta – sekä asiayhteydestä riippuvia vivahteita että suhteen

[Markkula Center for Applied Ethics](#)

Sivusto keskittyy etiikan rooliin ja merkitykseen urheilussa.

Yhteistyö muiden aineiden opettajien kanssa moraalien ja eettisten toimintatapojen tueksi

Tämä osio korostaa roolia, joka urheilun etiikalla pitäisi olla yhteiskunnassamme. Se esittelee myös urheilun arvojen käsitteen ja auttaa opiskelijoita ja opettajia hankkimaan tietämystä näistä periaatteista urheiluun ja liikuntaan liittyen. Lisäksi se muodostaa yhteyksiä urheilun arvojen ja muiden elämänalueiden välille. Osio esittää myös useita käyttäytymissääntöjä opettajille. Ammattilaisina opettajien on suhtauduttava määritettyihin periaatteisiin aina kriittisesti ja otettava huomioon, mitä kasvatuksellista arvoa tietyillä henkilösuhteilla on tietyissä opetus- ja oppimistilanteissa sekä -prosesseissa.

Osio tarjoaa opettajille verkkomateriaalia useista säännöistä, joiden tarkoituksena on rohkaista opettajia ottamaan urheilun etiikka tietoisesti huomioon opetuksessaan ja muissa yhteyksissä sekä pohtimaan hyviä ja oikeita käytäntöjä opetusalan ammattilaisina. Opettajan on pyrittävä esiintymään roolimallina ja toimittava yhteisössä tavalla, joka on kunniaksi ammatille.

Oppimistavoite

Tämän osion tavoitteena on lisätä opettajien tietoisuutta etiikan roolista ja merkityksestä urheilussa sekä tarkastella useita opettajille tarkoitettuja käyttäytymissääntöjä.

Verkkomateriaalit

- [Peter Arnold, *Sport, Ethics and Education \(Urheilu, etiikka ja kasvatus\)*](#)
Kirja tuo urheilua esiin liberaalin kasvatuksen muotona ja kiinnittää erityistä huomiota reiluuteen.
- [Irish Sports Council – Sample Lesson Plan \(mallioppitunti\)](#)
Tämän oppitunnin tarkoituksena on esitellä opiskelijoille urheilun arvojen käsite, auttaa heitä saamaan tietoa näistä periaatteista urheiluun ja liikuntaan liittyen sekä muodostaa yhteyksiä urheilun arvojen ja opiskelijoiden muiden elämänalueiden välille.
- [Personal Genetics Education Project \(Henkilökohtaisen genetiikan koulutusprojekti\)](#)
Sivusto esittelee interaktiiviset oppitunnit, joiden avulla yläkoulujen, lukioden ja korkeakoulujen opettajat voivat saada opiskelijansa keskustelemaan etiikasta ja henkilökohtaisesta genetiikasta. Oppitunnit liittyvät useisiin oppiaineisiin, kuten biologiaan, terveystietoon, yhteiskuntaoppiin, lakitietoon, liikuntaan ja psykologiaan. Kaikki oppituntisuunnitelmamme sisältävät

Verkkomateriaalit

- [Muriel Poisson, *Guidelines for the design and effective use of teachers' codes of conduct \(Opettajien menettelyohjeiden suunnittelu ja tehokas käyttö\)*](#)
Kirjanen keskittyy opettajien menettelyohjeisiin tarkoituksenaan lisätä opettajien ammattimaisuutta ja parantaa koulutuksen laatua.
- [Council for the Teaching Profession in Malta, *Teachers' Code of Ethics and Practice \(Opettajien eettinen ammattisäännöstö\)*](#)
Säännöstö esittelee tärkeimmät periaatteet, joilla määritetään kunkin kasvattajan ja oppilaiden, vanhempien, viranomaisten ja muiden monialaisten tiimien jäsenten välinen vuorovaikutus. Käsiimme on uskottu maamme lasten koulutus, joten roolistamme riippumatta olemme kaikki erityisessä vastuuasemassa, joka asettaa tiukkoja vaatimuksia käyttäytymiselle.
- [Teachers' code of professional practice \(Opettajien ammattisäännöstö\)](#)
Säännöstö määrittää julkisten palvelujen etiikalle viisi periaatetta, joiden pitäisi ohjata kaikkien opettajien

taustalukemista opettajille ja oppilaille, erilaisia toimintoja luokkahuoneisiin, keskustelunaiheita, joissain tapauksissa diaesityksen tai videon sekä arvioinnin. Jokainen oppitunti toimii itsenäisenä kokonaisuutena, mutta ne voidaan myös opettaa kaikki sarjana.

Tieto- ja viestintäteknikan käyttö eettisten toimintatapojen tukena urheilussa

Opiskelijat ovat hyvin kiinnostuneita urheilu-, musiikki- ja peliaiheisista verkkosivustoista. Tämä osio esittelee tärkeimmät haasteet, joita opettajat ja vanhemmat kohtaavat käyttäessään tieto- ja viestintäteknikkaa opetuksessa ja muussa toiminnassa: hakkerointi (verkkosivustojen laiton käyttö) tai krakkerointi (ilkkivallan kohdistaminen verkkosivustoihin), pelien ja ohjelmistojen luvaton lataaminen, immateriaaliomaisuuden väärinkäyttö, tekijänoikeusrikkomukset tai sopimattomien verkkosivustojen käyttö. Paras tapa suojautua sopimattomilta verkkosivustoilta on määrittää säännöt tekniikan käyttöön tai antaa opiskelijoille myönteisiä mielikuvia ja viestiä tehokkaasti eettisistä arvoista heidän kaikilla elämänsäalueillaan. Näin arvot näkyvät myös teknisessä ympäristössä. Tämän lisäksi osio 3 ehdottaa opettajille tapoja kyberetiikan sisällyttämiseksi koulukulttuuriin. Vaikka internetiä on usein verrattu Pandoran lippaaseen, vertailu ei ole täysin perusteltua, sillä internetistä on myös hyötyä: se tarjoaa lapsille valtavasti hyvää tietoa ja myönteisiä käyttömahdollisuuksia. Osio tarjoaa arvokasta verkkomateriaalia, jonka avulla opettajat voivat suojella lapsia riskeiltä opettamalla heitä käyttämään teknologiaa myönteisellä ja eettisellä tavalla.

Oppimistavoite

Osion tavoitteena on tarjota opettajille keinot tieto- ja viestintäteknikan etiikan sisällyttämiseksi koulukulttuuriin, antaa heille tietoa tieto- ja viestintäteknikan etiikan tärkeimmistä kysymyksistä sekä auttaa heitä vastaamaan näihin haasteisiin.

Verkkomateriaalit

[Sport, Ethics and Philosophy Forum](#)

Sport, Ethics and Philosophy Forum -foorumi on omistettu tärkeimmille käsitteellisille, filosofisille ja moraalisisille kysymyksille, joita urheiluun ja liikunnanopetukseen liittyvä digitaalinen kehitys tuo mukanaan.

[Thomas Bjørner, An analysis of habitus among Danish e-sport players \(Tanskalaisten e-urheilijoiden ulkomuotoanalyysi\)](#)

Elektroninen urheilu (e-urheilu) on muuttunut entistä vakavampaan ja ammattimaisempaan suuntaan kilpailutoiminnan, käyttäytymismallien, sosiaalisten rakenteiden ja vakiintuneiden ympäristöjen osalta. Tämä tutkimus pyrkii tarkastelemaan eräiden tanskalaisten e-urheilijoiden ulkomuotoa kiinnittäen erityistä huomiota kotona tapahtuvaan huomattavan runsaaseen harjoitteluun ja e-urheilun kautta ilmaistaviin yksilöllisiin identiteetteihin.

[TeachWithMovies.org](#)

Sivuston avulla opettajat voivat tuottaa elokuvaan perustuvia liikunnan oppituntisuunnitelmia. Se antaa arvokkaita vinkkejä käyttökelpoisista elokuvista ja niiden käytöstä tavalla, jolla opettajat voivat luoda mielenkiintoisia oppitunteja urheilusta ja etiikasta.

[Franci Pivec, Codes of Ethics and Codes of Conduct for Using ICT in Education \(Eettiset säännöt ja käyttäytymissäännöt tieto- ja viestintäteknikan koulutuskäytössä\)](#)

Eettiset säännöt ja käyttäytymissäännöt auttavat vähentämään tieto- ja viestintäteknikan käytön kielteisiä vaikutuksia sosiaaliseen kehitykseen. Ne perustuvat osaamisvisioon ja

positiiviseen missioon, johon pyrkivät sekä yksilöt että ammattiyhteisöt.

- **[Internet Ethics and Rules \(Internetin etiikka ja säännöt\)](#)**

Etiikka on joukko moraalisia periaatteita, jotka ohjaavat yksilöä tai ryhmää käyttäytymään hyväksyttävällä tavalla. Tietokone-etiikka on joukko moraalisia periaatteita, jotka ohjaavat tietokoneiden käyttöä. Eräs tietokone-etiikan yleisistä aiheista on tekijänoikeuksien rikkominen. Tekijänoikeuden suojaaman aineiston kopiointi ilman tekijän lupaa ja toisten ihmisten henkilökohtaisten tietojen tarkastelu ovat esimerkkejä toiminnasta, joka rikkoo eettisiä periaatteita.

- **[Education World \(Koulutuksen maailma\)](#)**

Tiedotuslehti tarjoaa opettajille tietokone-etiikkaa koskevia ohjeita, opetuksen etiikkaan ja turvalliseen internetin käyttöön liittyviä verkkomateriaaleja sekä kahdeksan vinkkiä teknologian "asianmukaisen käyttökulttuurin" luomiseksi luokkahuoneeseen.

- **[The blue skunk blog, A dozen ways to teach ethical and safe technology use \(Tusina tapaa opettaa eettistä ja turvallista teknologian käyttöä\)](#)**

Blogi antaa opettajille runsaasti vinkkejä teknologian eettisen ja turvallisen käytön opettamiseen ja edistämiseen.

- **[Promoting ethical behaviour online \(Eettisen verkkokäyttäjytymisen edistäminen\)](#)**

Oppituntisuunnitelma valottaa opettajille verkon yksityisyyskysymyksiä ja eettistä käyttäytymistä tutkimalla digitaalisia jalanjälkiä ja paljastamalla siten, että toimintamme verkossa ei välttämättä ole niin anonyymia kuin kuvittelemme sen olevan.

Yhteydenpito vanhempien kanssa

Tämä osio tukee ajatusta siitä, että urheilulla on merkittävä rooli useiden lasten elämässä. Monille lapsille urheiluun osallistuminen on myönteinen ja nautinnollinen kokemus, kun taas toisille urheilusta voi tulla kielteinen ja rasittava asia. Lasten urheiluharrastuksiin vaikuttavat monet tekijät, joista vanhemmat näyttävät olevan kaikkein tärkein. Vanhemmat ovat merkittävässä roolissa tukemassa lastensa terveyttä ja oppimista, ohjaamassa heitä pärjäämään koulussa sekä puhumassa heidän ja tehokkaan opetuksen puolesta. Vanhempien osallisuus koulussa tarkoittaa vanhempien ja koulun henkilökunnan yhteistyötä lasten ja nuorten oppimisen, kehityksen ja terveyden tukemiseksi ja parantamiseksi.

Lapset ja nuoret omaksuvat käyttäytymismalleja, jotka vaikuttavat heidän terveyteensä sekä nyt että tulevaisuudessa. Nykyisin nuoret ovat alttiita monenlaisille riskeille: tupakka, alkoholi, huumeet ym. Heitä voidaan kuitenkin auttaa välttämään näitä riskejä vahvistamalla heidän elämäänsä vaikuttavia suojatekijöitä. Vanhempien ottaminen mukaan lastensa ja nuortensa kouluelämään on lupaava suojatekijä. Tutkimukset osoittavat, että vanhempien osallisuus koulussa auttaa opiskelijoita käyttäytymään paremmin, menestymään opinnoissaan ja kehittämään sosiaalisia taitojaan. Vanhempien osallisuuden ansiosta lapset myös todennäköisemmin välttävät epäterveellisiä tapoja, kuten tupakointia ja alkoholin ja huumeiden käyttöä.

Tässä osiossa määritetään vanhempien osallisuus koulussa ja kuvataan strategioita ja keinoja, joilla koulut voivat lisätä vanhempien osallisuutta. Siinä kuvataan myös koulujen ja vanhempien kohtaamia yleisiä eettisiä kysymyksiä sekä koulun henkilökunnan mahdollisuuksia pitää yhteyttä vanhempien kanssa. Lisäksi tarjotaan ratkaisut kuuteen yleiseen haasteeseen, joita vanhempien osallisuuden jatkumiseen liittyy, ja kerrotaan eettisiin asioihin liittyvästä yhteydenpidosta vanhempien kanssa.

Oppimistavoite

Tämän osion tavoitteena on esitellä erilaisia tapoja, joilla vanhemmat ja opettajat voivat pitää yhteyttä toisiinsa opiskelijoiden kasvattamiseksi eettisten arvojen hengessä.

Verkkomateriaalit

[European Fair Play Movement](#)

Sivusto pyrkii edistämään reilua peliä ja suvaitsevaisuutta sanojen laajimmassa merkityksessä (niin urheilussa kuin arkielämässäkin) Euroopassa tukemalla jäseniään, tukemalla urheiluorganisaatioita reilun pelin kampanjoissa, tekemällä yhteistyötä viranomaisten, yhteisöjen tai vanhempien kanssa reilun pelin vaalimiseksi ja edesauttamalla Euroopan eri urheiluorganisaatioiden välistä säännöllistä yhteydenpitoa.

[Right to Play \(Oikeus leikkiin\)](#)

Tämä humanitaarinen kansalaisjärjestö on sitoutunut parantamaan vähäosaisimpien lasten elinoloja ja yhdistämään heidät yhteisöihinsä urheilun kautta.

[Anastasio G. Rodis, Swedish Swimmers' Perception of Parental Involvement \(Ruotsalaisten uimarien näkemyksiä vanhempien osallisuudesta\)](#)

Urheilulla on merkittävä rooli useiden lasten elämässä. Monille lapsille urheiluun osallistuminen on myönteinen ja nautinnollinen kokemus, kun taas toisille urheilusta voi tulla kielteinen ja rasittava asia. Lasten urheiluharrastuksiin vaikuttavat monet tekijät, joista vanhemmat näyttävät olevan kaikkein tärkein.

[Ethical and safe use of the internet \(Internetin eettinen ja turvallinen käyttö\)](#)

Materiaali esittelee New Yorkin kirjastojen toimintatavan, jolla opettajille, vanhemmille ja opiskelijoille kerrotaan tiedon ja teknologian eettisestä käytöstä kirjastoissa.

[Heritage Code of Ethics for Educators and Families \(Etiikan perintösäännöstö kasvattajille ja](#)

[perheille\)](#)

Säännöstö määrittää puitteet, joiden avulla voidaan pohtia varhaiskasvatuksen ammattilaisten eettisiä vastuita sekä kaikilta henkilökunnan edustajilta ja mukana olevilta perheiltä odotettua käytöstä.

● [ETHICS, USA, Parent Participation Program – Parental Involvement \(Vanhempien osallisuusohjelma\)](#)

Sivusto esittelee vanhempien osallisuusohjelman tavoitteet.

● [Jeff Haefner, How to Work with Parents the "Right Way" and Avoid Unpleasant Problems \(Kuinka työskennellä vanhempien kanssa oikein ja välttää epämiellyttävät ongelmat\)](#)

Artikkeli antaa arvokkaita vinkkejä, joiden avulla liikunnanopettajat voivat parantaa yhteydenpitoa pelaajien ja heidän vanhempiensa kanssa. Avoin yhteydenpito on opettajien ja valmentajien tärkein työväline vanhempien kanssa toimittaessa.

● [Lindsey C. Blom, Dan Drane, Parents' Sideline Comments: Exploring the Reality of a Growing Issue \(Vanhempien kommentit kentän laidalta: kasvavan kysymyksen pohdintaa\)](#)

Artikkeli toteaa, että tutkijoiden, liikunnanopettajien, vanhempien, valmentajien ja muiden nuorisourheilun parissa toimivien on yhdessä tehtävä urheilusta lapsille niin hauskaa ja palkitsevaa kuin mahdollista. Artikkelit tutkii erilaisten kommenttien vaikutusta opiskelijoiden käyttäytymiseen urheillessa.

● [Strategies for Involving Parents in School Health \(Strategioita vanhempien osallistamiseksi kouluterveyteen\)](#)

Tutkimus esittelee strategioita, joiden avulla vanhempia saadaan osallistumaan koulun toimintaan.

● [The Guardian: "Five of the best apps that help teachers communicate with parents" \(Viisi parasta sovellusta opettajien ja vanhempien yhteydenpitoon\)](#)

Artikkeli esittelee parhaita digitaalisia työkaluja vanhempien osallistamiseksi oppimiseen – kotiin lähetetyistä pikaviesteistä napin painalluksella saataviin tulostietoihin.

Urheilu ja ihmisoikeudet

Osio 5 keskittyy ihmisoikeuksien ja urheilun välisen suhteen tärkeyteen nykymaailmassa. Sekä kansainvälisellä että kansallisella urheilulla voi olla erittäin merkittävä rooli ihmisoikeuksien edistämiseksi, erityisesti maailman vähäosaisimpien ja haavoittuvaisimpien ihmisten joukossa. Urheilun ja suurimpien urheilutapahtumien avulla voidaan edistää ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen tunnettuutta, ymmärtämistä ja soveltamista. Urheilua voidaan pitää yleismaailmallisena kielenä, joka tukee kunnioituksen, monimuotoisuuden, suvaitsevaisuuden ja reilouden arvoihin liittyvää kasvatusta, taistelee kaikenlaista syrjintää vastaan ja edistää osallistavaa yhteiskuntaa.

Verkkomateriaaleissa on opettajille arvokasta aineistoa, joka auttaa lisäämään tietoisuutta ja ymmärrystä ihmisoikeuksista sekä soveltamaan niitä liikunnassa.

Oppimistavoite

Osion 5 tavoitteena on kertoa opettajille ihmisoikeuksien tärkeydestä ja tutustuttaa liikunnanopettajat ihmisoikeuksien ja urheilun väliseen suhteeseen nykymaailmassa.

Verkkomateriaalit

- [Clotilde Talleu, Access for Girls and Women to Sport Practices \(Tyttöjen ja naisten urheilumahdollisuudet\)](#)
Tutkimus käsittelee tyttöjen ja naisten osallistumista erilaisiin urheilyympäristöihin Euroopassa keskittyen käyttömahdollisuuksiin, esteisiin ja itse urheilutoimintaan.
- [BBC: Ethics guide – Sport \(Eettinen opas – urheilu\)](#)
Sivusto esittelee urheilun harrastamisen ihmisoikeutena ja käsittelee myös urheiluun liittyviä sääntöjä ja määräyksiä, lääkkeiden ja huumeiden käyttöä ja kehonmuokkausta, urheilun altavastaajia sekä paralympialaisia.
- [Celia Brackenridge, Children’s Rights in Football: Welfare and Work \(Lasten oikeudet jalkapallossa: hyvinvointi ja työ\)](#)
Celia Brackenridge on tutkinut lasten hyvinvointia ja lapsityön tilannetta jalkapallossa suhteessa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen eräisiin artikloihin, erityisesti artiklaan 12, joka takaa lapsille oikeuden tulla kuulluksi ja saada näkemyksensä otetuksi huomioon. Brackenridge kertoo kiinnostavasti ja paikoin riipaisevastikin, kuinka lapsia riistetään ja kohdellaan kaltoin, kun uusia jalkapallolahjakkuuksia metsästetään hysteerisesti ympäri maailmaa. Hän kiinnittää huomiota myös tyttöjalkapalloilijoiden tilanteeseen ja kysyy, johtaako sukupuolten tasa-arvo tässä asiassa siihen, että tyttöjä aletaan kohdella yhtä huonosti kuin poikiakin.

Verkkomateriaalit

- [Kristin Fransson, Children’s Sport, a Question of Rights? Children, Childhood and the Swedish Sports Movement \(Lasten urheilu, kysymys oikeuksista? Lapset, lapsuus ja ruotsalainen urheiluliike\)](#)
Kristin Fransson analysoi artikkelissaan lasten, nuorten ja urheilun tutkimuksen nykytilaa tarkoituksenaan selvittää tämänhetkinen akateemisen tietämyksen taso lasten oikeuksista urheilussa.
- [Ihmisoikeusneuvoston päätös](#)
Päätös edistää ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen tunnettuutta, ymmärtämistä ja soveltamista urheilun kautta. Se myös kannustaa vuorovaikutukselliseen paneelikeskusteluun sellaisten keinojen korostamiseksi, tutkimiseksi ja ehdottamiseksi, joilla urheilua ja suurimpia urheilutapahtumia, erityisesti olympialaisia ja paralympialaisia, voidaan käyttää parantamaan ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen tunnettuutta ja ymmärtämistä sekä sen määrittämien periaatteiden soveltamista.
- [How You Play The Game. First International Conference on Sports and Human Rights \(Kuinka pelata oikein – ensimmäinen kansainvälinen urheilu- ja ihmisoikeuskonferenssi\), 1999](#)
Julkaisu kuvaa ihmisoikeuksien ja urheilun välisen suhteen tärkeyttä nykymaailmassa. Sekä kansainvälisellä että kansallisella urheilulla voi olla erittäin merkittävä rooli ihmisoikeuksien

Urheilun eettiseen näkökulmaan kohdistuvat uhat ja haasteet

Epäreiluus urheilussa on vakava ja vaikea ongelma, joka on vastoin olympia-aatteen arvoja ja uhkaa urheilun mainetta. Kaikenlainen huijaaminen on kunniallisen kilpailun hengen vastaista ja rikkoo urheilijoiden hyväksymää sosiaalista sopimusta: Noudatamme sääntöjä ja kilpailemme puhtaasti. Kasvattajien tehtävänä on opettaa nuorille, että on mahdollista menestyä reilun pelin hengessä ja urheilun eettisiä periaatteita noudattaen. ”Voittaminen on kaikki kaikessa” - asenne johtaa urheilussa epäeettiseen toimintaan, kuten huijaamiseen, vastustajien tahalliseen harhauttamiseen, aggressiivisuuteen, väkivaltaan, dopingin käyttöön tai jopa geenimuunteluun. Liikunnanopettajien pitäisi rohkaista nuoria urheilijoita keskittymään taitoihin, haasteisiin ja onnistumisten tuomaan iloon pelkän voittamisen sijaan.

Tästä osiosta opettajat löytävät hyödyllistä materiaalia aiheesta, muun muassa tapaustutkimuksia dopingin pilaamista urheilu-urista. Tällaisella voi olla opiskelijoille suurta kasvatuksellista arvoa, koska urheilutähdet ovat nuorille roolimalleja. Mielenkiintoisen esimerkin urheilijoiden kunnioittavasta ja huumorin värittämästä suhtautumisesta toisiin pelaajiin, toimitsijoihin ja faneihin antaa videokooste kättelyistä pelien aikana.

Oppimistavoite

Tämän osion oppimistavoitteena on antaa lyhyt yleiskatsaus haasteista, jotka uhkaavat olympia-aatteen reilun pelin henkeä urheilukilpailuissa, ja korostaa dopingin tuhoisaa vaikutusta urheilu-uriiin.

Verkkomateriaalit

- [Doping in sport. What is it and how is it being tackled? \(Doping – mitä se on ja kuinka se päihitetään?\)](#)
Nopea katsaus aiheeseen sisältää tietoa dopingin lyhyestä historiasta sekä kuvauksen yleisimmistä käytetyistä aineista ja niiden käytön paljastamisesta.
- [Drugs and sport \(Huumeet ja urheilu\)](#)
Artikkeli antaa tietoa huumeiden vaikutuksista urheilijan kehoon ja mieleen.
- [Alcohol and athletic performance \(Alkoholi ja urheilijan suorituskyky\)](#)
Artikkeli analysoi alkoholin aiheuttamia ongelmia nuorten urheilijoiden elämässä ja sen vaikutusta heidän urheilumenestykseensä.
- [A History of Sports Careers Ruined by Drugs and Alcohol \(Huumeiden ja alkoholin pilaamia urheilu-uria\)](#)
Artikkelissa esitellään tapaustutkimuksia huumeiden ja alkoholin pilaamista urheilu-urista.
- [Will genetic cyber-athletes come to dominate sports? \(Alkavatko geneettiset kyberurheilijat hallita urheilua?\)](#)
Artikkeli tutkii eettisiä pulmia, joita liittyy urheilun tulevaisuudenkuvaan geenimuuntelun hallitsemana. Se pohtii, pitäisikö geenitekniikan käyttö urheilijoiden suorituskyvyn parantamiseksi sallia.
- [NBA Mix Handshakes \(NBA-kättelykooste\)](#)
Video esittelee urheilijoiden erilaisia kättelytekniikoita ja näyttää, kuinka huumorin käyttö kilpaurheilussa voi luoda myönteisen mielikuvan urheilijoiden kilpailuasenteesta.

Eettinen näkökulma osallistavassa urheilussa

Tämä osio käsittelee liikunnanopetuksen ja urheilun etiikkaa ja erityisesti osallistavaa urheilua ottaen huomioon kaikki osapuolet, kuten urheilijat, kasvattajat, valmentajat, vanhemmat ja katsojat. Tarkastelemalla liikunnanopetusta ja urheilua osallistavasta näkökulmasta tuetaan eettisiä arvoja, koska reilun ja osallisuuden käsitteisiin kuuluu kaikkien kohtelu tasa-arvoisesti ja puolueettomasti. Osallistava kasvatusta avaa mahdollisuuksia muodostaa aitoja sosiaalisia suhteita, jotka perustuvat molemminpuoliseen kunnioitukseen sekä kykyyn tuntea ja osoittaa empatiaa ”vähäosaisia” urheilijoita kohtaan. Urheilu voi joko toimia myönteisesti osallisuuden edistäjänä tai heijastaa ennakkoluuloja, jotka vaikuttavat haitallisesti koko toiminnan luonteeseen. Liikunnanopettajien on luotava pedagogista tilaa keskusteluille erilaisista asenteista, jotka koskevat arvokkuuteen liittyviä seikkoja ja eettisiä ammatillisia käytäntöjä osallistavassa urheilussa. Eettisiä ongelmia voi ilmetä, kun liikunnanopettajan on tehtävä valintoja eri asioiden välillä: totuus ja lojaalius, yksilöt ja yhteisö, lyhyen ja pitkän aikavälin tulokset tai oikeus ja armo.

Verkkomateriaalien avulla käyttäjät saavat yleiskuvan aiheesta, voivat tutkia sitä perusteellisemmin ja pääsevät hyötymään osallistavassa kasvatuksessa mukana olevien henkilöiden kokemuksista ja ajatuksista sekä aiheeseen liittyvistä tutkimuksista.

Oppimistavoite

Osion tavoitteena on pohtia urheilun eettisiä arvoja suhteessa osallistavaan kasvatukseen ja innostaa liikunnanopettajia ajattelemaan työssään eettisesti.

Verkkomateriaalit

- [Adhering to Ethical Principles When Teaching Students with Disabilities in Physical Education \(Eettisten periaatteiden noudattaminen vammaisten opiskelijoiden liikunnanopetuksessa\)](#)

Artikkeli sisältää eettisiä ohjeita ja suosituksia osallistavan kasvatuksen parissa työskenteleville liikunnanopettajille.

- [Friendship in Inclusive Physical Education \(Ystävyyttä osallistavassa liikunnanopetuksessa\)](#)

Tutkimus käsittelee ystävyyttä osallistavassa liikunnanopetuksessa vammaisten ja vammattomien opiskelijoiden näkökulmasta. Se laajentaa ystävyyden ja fyysisen toiminnan tietopohjaa kolmella toisiinsa liittyvällä tavalla: henkilökohtainen kehitys, ystävyyden luonne ja harjoittelu mukautetussa liikunnanopetuksessa.

- [Teachers Talk About... experiences of inclusive physical activity \(Opettajien kokemuksia osallistavasta fyysisestä toiminnasta\)](#)

Tämä työkalu kehitettiin osana Australian Sport Commissionin projektia ”Willing and Able: PE and Sport for Young People with Disabilities” (Halukas ja kyvykäs – liikunnanopetusta ja urheilua vammaisille nuorille). Se sisältää liikunnanopettajien kokemuksia ja ajatuksia opetuskäytännöistään osallistavan liikunnanopetuksen saralla ja viittaa paljon myös eettisiin asioihin.

- [Thinking Ethically About Professional Practice in Adapted Physical Activity \(Eettisiä ajatuksia ammatillisista käytännöistä mukautetussa fyysisessä toiminnassa\)](#)

Julkaisu analysoi yllä mainittua aihetta keskittyen kahteen teemaan: vammaisuuteen ja harkitsevaan opetukseen. Muita sivuston kautta saatavilla olevia julkaisuja: Changing Physical Education Teacher Education Curriculum to Promote Inclusion (Liikunnanopettajakoulutuksen opetussuunnitelman muuttaminen osallisuuden edistämiseksi), Thinking ethically about inclusive recreational sport: A narrative of lost dignity (Eettisiä ajatuksia osallistavasta harrastusurheilusta – kertomus menetetyistä arvokkuudesta).

Urheilufanien ja katsojien eettinen käytös urheilutapahtumissa

Hauskanpito urheilutapahtumissa on urheilufaneille äärettömän tärkeää. Heidän on saatava tuntee olonsa turvalliseksi ja pystyttävä nauttimaan pelistä. Urheilutapahtumien osallistujien käyttäytymistä säätelevät erityiset eettiset säännöt. Joskus innokkaille faneille sallitaan käytös, joka olisi kiellettyä muissa julkisissa paikoissa. Joissakin urheilutapahtumissa katsojia esimerkiksi rohkaistaan huutamaan ja hurraamaan kannattamansa joukkueen puolesta. Urheilukilpailut herättävät voimakkaita tunteita, jotka on pidettävä hallinnassa, koska metelöinti on sallittua tietyissä urheilutapahtumissa mutta kiellettyä toisissa. Urheilufanien on käyttäydyttävä eettisesti, kunnioitettava muita ja kohdeltava heitä samalla tavalla kuin odottavat itseään kohdeltavan. Sopimaton käytös, kuten alkoholin juominen, loukkaava kielenkäyttö, hävyttömät eleet, vastustajan fanien fyysinen häirintä, aggressiivinen huutelu ja vainoaminen, ovat ehdottoman sopimatonta toimintaa, joka on kitkettava pois. "Ole positiivinen" voisi olla hyvä motto jokaiselle urheilufanille. Tällaiseen asenteeseen kuuluu erilaisia puolia – esimerkiksi pidättäytyminen väkivallasta, loukkaavasta käytöksestä ja negatiivisesta huutelusta sekä tapahtumaympäristön pitäminen rauhallisena ja roskattomana.

Liikunnanopettajien ja urheiluvalmentajien vastuulla on opettaa nuorille asianmukaisia tapoja kannustaa urheilijoita sosiaalisten odotusten mukaisesti. Tämän moduulin verkkomateriaalit inspiroivat kasvattajia esittelemään urheilufanien käyttäytymissäännöt opiskelijoille kaikilla oppiasteilla. NFPF-projektin portaalissa mainittujen parhaiden käytäntöjen joukossa on esimerkkejä mielenkiintoisista aloitteista, joilla pyritään tukemaan asianmukaisia tapoja kannustaa urheilujoukkueita ja urheilijoita ja kannustamaan myönteistä suhtautumista muihin urheiluun liittyviin ryhmiin, kuten urheilijoihin, katsojiin, valmentajiin ja urheilutoimitsijoihin.

Oppimistavoite

Tämän osion tavoitteena on korostaa, kuinka tärkeää on opettaa nuorille urheilufaneille ja katsojille eettistä käytöstä urheilutapahtumissa ja urheilijoiden tukemista reilun pelin hengessä.

Verkkomateriaalit

- [Spectator and Coach Guidelines \(Katsojan ja valmentajan ohjeet\)](#)
Sivuston antamat eettiset ohjeet on jaettu eri osioihin urheilutapahtumien kaikkia osallistujia varten.
- [21 Ways Sports Fans Can Be Terrible \(21 tapaa, jolla urheilufanit voivat olla kamalia\)](#)
Pieni katsaus urheilufanien sopimattomaan käytökseen ja lyhyt analyysi ilmiöistä.
- [How to Prevent Fan Violence at Sporting Events \(Faniväkivallan estäminen urheilutapahtumissa\)](#)
Artikkeli käsittelee faniväkivallan estämistä. Verkkosivulla on myös linkkejä muihin vastaaviin artikkeleihin, kuten "Understanding Crowds Key to Controlling Fan Violence" (Väkijoukkojen ymmärtäminen on avain faniväkivallan hillintään) ja "Selling Alcohol to Fight Alcohol Abuse" (Alkoholin myyminen alkoholin väärinkäytön estämiseksi). Kirjoittajien kiinnostavat mielipiteet sopivat keskustelunaiheiksi opiskelijoiden kanssa.
- [Sports Fan Ethics \(Urheilufanin etiikka\)](#)
Verkkosivulla on mielenkiintoista tietoa urheilufaniuden moraalisisista ja psykologisista ulottuvuuksista.

Valmennuksen etiikka

Valmennus on muutakin kuin pelkkää urheilua. Kaikkien opettajien tavoin myös valmentajat ovat osa kasvatusprosessia ja toimivat vaikutusvaltaisina roolimalleina opiskelijoilleen. Voi olla valtava haaste olla hyvä ja myönteinen roolimalli, koska osallistujat tarvitsevat valmentajan, jota he voivat kunnioittaa. Hyvän valmentajan ominaisuuksia miettiessämme mieleen tulee monta asiaa, kuten positiivisten urheiluun liittyvien arvojen opettaminen, eettinen päätöksenteko, hyvät viestintätaidot ja tehokas yhteistyö vanhempien kanssa sekä toimiminen henkilökohtaisesti myönteisellä tavalla pätevänä, luotettavana ja ystävällisenä henkilönä, jolla on korkea moraalit. Jos valmentaja on ulkoisesti miellyttävä terveellisten elämäntapojensa ansiosta, opiskelijat voivat saada myös tästä lisämotivaatiota. Hyvin määritettyä valmennusfilosofiaa noudattava, positiivinen valmentaja voi olla avaintekijä urheilijoidensa menestyksessä. Valmennuksen eettisiin sääntöihin liittyy myös kanssakäyminen muiden valmentajien, urheilijoiden perheiden, paikallisyhteisöjen ja uutismedioiden kanssa urheiluhallien ja -kenttien ulkopuolellakin.

Tämän osion verkkomateriaaleissa on hyödyllisiä tietoja liikunnanopettajille ja valmentajille. Niissä on mielenkiintoisia työkaluja, analyyssejä ja pohdintoja aiheesta sekä strategioita tehokkaaseen yhteistyöhön vanhempien kanssa. Materiaalit voivat toimia myös inspiraation ja rohkaisun lähteenä liikunnanopettajien valmennustaitojen päivittämiseksi.

Oppimistavoite

Tämä osio pyrkii lisäämään tietoisuutta urheiluvalmentajien roolista nuorten elämässä ja heidän valtavasta vastuustaan eettisen käyttäytymisen edistämiseksi niin urheilu-uralla kuin jokapäiväisessä elämässäkin.

Verkkomateriaalit

- [Code of Ethics & Conduct for Sports Coaches \(Urheiluvalmentajien eettinen säännöstö ja menettelyohjeet\)](#)

Säännöstön on kehittänyt National Coaching Foundation eettisen säännöstönsä (Code of Ethics) pohjalta ja julkaissut British Institute of Sports Coaches. Säännöstö antaa toiminnalle puitteet ja toimii pikemminkin suuntaviivoina kuin tarkkaan määritettyinä ohjeina. Urheiluvalmentajien odotetaan noudattavan eettisiä standardeja lukuisilla alueilla: ihmisyyden, ihmissuhteiden, omistautumisen, yhteistyön, rehellisyyden, markkinointi, luottamuksellisuus, etuoikeutetun aseman asianmukainen käyttö, turvallisuus ja pätevyys.

- [Ethic in Coaching? \(Valmennuksen etiikka?\)](#)

Artikkeli keskittyy eettiseen ongelmaan, jonka jokainen valmentaja joutuu kohtaamaan: "Mitä etiikka on ja mitä kriteereitä minun pitäisi noudattaa?"

- [A Basketball Coaching Guide – How to Work with Parents the "Right Way" and Avoid Unpleasant Problems \(Koripallovalmennuksen opas – kuinka työskennellä vanhempien kanssa oikein ja välttää epämiellyttävät ongelmat\)](#)

Sivusto antaa valmentajille selkeitä ja täsmällisiä vinkkejä tehokkaaseen yhteydenpitoon ja yhteistyöhön vanhempien kanssa.

- [Engaging Parents in Sport Programs \(Vanhempien osallistaminen urheiluohjelmiin\)](#)

Artikkeli esittelee neljän yksinkertaisen vaiheen kautta strategian myönteisten suhteiden muodostamiseksi urheilutoimintaan osallistuvien vanhempien kanssa.

Liikunnanopettajien ammatillinen kehitys eettisen osaamisen kannalta

Kasvattajien on tärkeää pysyä ajan tasalla uusimpien ja parhaiden ammatillisten virtausten, lähestymistapojen ja opetustyylien suhteen, joten opettajien ja valmentajien pitäisi säännöllisesti pyrkiä parantamaan henkilökohtaista ja ammatillista kehitystään. Euroopan komission suosittelemat Elinikäisen oppimisen avaintaidot ovat yhdistelmä erilaisia ilmiöitä, joihin sisältyy kognitiivisia ulottuvuuksia (tiedot ja taidot) sekä affektiivisiä ulottuvuuksia (asenteet ja arvot). Yhteiskunnallinen osaaminen ja kansalaisosaaminen perustuvat demokratiaan, yhteiskunnalliseen oikeudenmukaisuuteen ja tasa-arvoon, aktiiviseen kansalaisuuteen, kansalaisoikeuksiin ja eettisiin arvoihin. Eettiseen osaamiseen kuuluu tiettyjä henkilökohtaisia ja ammatillisia arvoja, joita on vaikea mitata mutta jotka on helppo havaita jokapäiväisissä tilanteissa kouluissa liikunnanopettajien kohdatessa monimutkaisia, eettisesti epäselviä tilanteita. Työkalupakin tässä osiossa korostetaan liikunnanopettajien eettisen osaamisen kehittämistä sekä opettajien ja opiskelijoiden ottamista mukaan keskusteluihin eettisestä käyttäytymisestä. Yhteiskunnallisen integraation eettinen näkökulma on tullut keskeiseksi aiheeksi suuren nettomuuttoasteen ja kasvaneen pakolais määrän takia, joka on vaikuttanut yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen ympäri Eurooppaa. Liikunnanopettajien on oltava tietoisia eettisistä haasteista, joita kasvatukseen liittyy nyt ja tulevaisuudessa. Opettajien roolina on kehittää paitsi opiskelijoiden urheilutaitoja, myös heidän kykyään pohtia kriittisesti urheilun eettisiä ulottuvuuksia.

Tämän osion verkkomateriaaleista opettajat löytävät hyödyllistä oppimateriaalia, kuten taustatietoa Euroopan komission suosituksista opettajien ammatilliseen kehittymiseen sekä pohdintaa tietyistä aiheista, esimerkiksi eettisistä kysymyksistä liittyen eläinten käyttöön urheilutoiminnassa, urheilujournalismin etiikasta ja median käytöstä arvojen opettamiseen.

Oppimistavoite

Osion oppimistavoitteena on painottaa opettajien jatkuvan ammatillisen kehityksen tärkeyttä keskittyen eettiseen osaamiseen, joka on välttämätöntä nykyaikaisille liikunnanopettajille yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti monimuotoisessa Euroopassa.

Verkkomateriaalit

- [Finding Character and Ethics in Sports \(Luonteenlujuuden ja etiikan löytäminen urheilussa\)](#)
Nämä materiaalit keskittyvät etiikkaan ja sen suhteeseen urheiluhenkkeen. Tehtävämoneisteet, keskustelua herättävät kysymykset, oppituntisuunnitelmat, sanaston kehitys ja muut resurssit tarjoavat useita tapoja käyttää Washington Postin artikkeleita, jotka käsittelevät urheilun eettisiä käytäntöjä.
- [Tips for Teaching about Keeping a Positive Attitude \(Opetusvinkejä myönteisen asenteen säilyttämiseksi\)](#)
Wise Skills -ohjelman verkkosivu esittelee monitieteellisen, opettajaystävällisen lähestymistavan luonnekasvatukseen ja sosioemotionaaliseen oppimiseen. Opettajille tarkoitetuissa materiaaleissa on vinkejä ja ideoita luonnekasvatukseen.
- [Code of Ethics for Educators \(Eettiset säännöt kasvattajille\)](#)
Verkkosivu esittelee kasvattajien eettiset säännöt, jotka käsittelevät eettistä suhtautumista seuraaviin ryhmiin ja aiheisiin: oppilaisiin, käytäntöihin ja menestykseen, kollegoihin, vanhempiin ja yhteisöön.
- [Ethical Leadership Scales \(Eettisen johtajuuden asteikot\)](#)
Verkkosivu antaa mahdollisuuden pohdiskella perusteellisesti ominaisuuksia, joista eettinen käytös ja johtajuus muodostuvat. Mitta-asteikon avulla käyttäjät pystyvät määrittämään oman eettisen osaamisensa tason.

Projektinnumero: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SCP

● **Supporting teacher competence development for better learning outcomes (Opettajien osaamisen kehityksen tukeminen parempien oppimistulosten saavuttamiseksi)**

Euroopan komission asiantuntijoiden tuottama asiakirja tarjoaa yleiskatsauksen koulupolitiikkaan opettajien ammatillisen kehityksen kannalta.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.